

กรมอนามัย
Department of Health

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการ
อนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(Environmental Health Accreditation : EHA)

EHA 2001

การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดย อปท.)

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(Environmental Health Accreditation : EHA)

ปีงบประมาณ พ.ศ.

รหัสการรับรอง EHA 2001 การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))

ประเภทหน่วยงานที่รับการประเมิน ☐ อบจ. ☐ ทน. ☐ ทม. ☐ ทต. ☐ อบต. ☐ รูปแบบพิเศษ

ชื่อหน่วยงาน

อำเภอ จังหวัด

➤ องค์ประกอบที่ 1 – 5 ผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA)

คะแนน LPA รวม 5 ด้าน (ปีงบประมาณก่อนหน้า)	ร้อยละ
--	--------------

➤ องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ

ขั้นตอนที่	กระบวนการ	ผลการประเมิน	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ระยะเตรียมการ					
1	กำหนดผู้รับผิดชอบ	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1. คำสั่งแต่งตั้ง / มอบหมาย ผู้รับผิดชอบ / เอกสารมอบหมาย งาน 1.1 เจ้าหน้าที่และผู้ดูแลระบบผลิต ประปา (5 คะแนน) 1.2 คณะทำงานจัดการคุณภาพ น้ำประปาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (เช่น คณะทำงาน จัดการคุณภาพน้ำประปาของ เทศบาล ก.) (5 คะแนน) <u>หมายเหตุ</u> : องค์ประกอบคำสั่ง ได้แก่ - นายกเทศมนตรี - ผอ.กองสาธารณสุข - ผอ.กองประปา - ผอ.กองช่าง - นักวิชาการสาธารณสุขหรือ	10	

ขั้นตอนที่	กระบวนการ	ผลการประเมิน	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
			นักวิชาการสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย		
ระยะดำเนินการ					
2	สำรวจ จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ ระบบประปา	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1. ข้อมูลการให้บริการน้ำประปาใน เขตพื้นที่ อปท.ประกอบด้วย - ทะเบียนจำนวนระบบประปาใน ความรับผิดชอบของ อปท. และ คณะกรรมการ - ความครอบคลุมของการ ให้บริการประชาชน จำนวน ครัวเรือน ประชากรในพื้นที่ - ข้อมูลแหล่งน้ำดิบ กำลังการผลิต อัตราการจ่ายน้ำของหน่วย ให้บริการและข้อมูลองค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับระบบผลิต น้ำประปาในความรับผิดชอบ - เส้นท่อ/แนวการจ่ายน้ำให้ ประชาชน/จุดเฝ้าระวังคุณภาพ น้ำต้นท่อ ปลายท่อ - แผนผังอธิบายกระบวนการผลิต น้ำประปาตามหลักวิชาการ (Water Supply System) - ข้อมูลการร้องเรียนด้านการ บริการ การจัดการ และคุณภาพ น้ำประปา รวมถึงการแก้ไขข้อ ร้องเรียน (7 คะแนน) 2. มีรายงานหรือบทสรุปการ วิเคราะห์สถานการณ์ระบบประปา ตามข้อมูล หัวข้อที่ 1 (3 คะแนน) 3. มีการจัดทำระบบข้อมูล หรือ ฐานข้อมูลทะเบียนระบบประปา และจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูลพร้อม บันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์ หรืออื่นๆ ซึ่งต้องมีข้อมูลครบถ้วน ตามจำนวนระบบประปาที่ดูแล (5 คะแนน)	15	
3	วิเคราะห์ระบบประปา และบุคลากรที่ดูแลระบบ	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1.มีเอกสารข้อมูลผลการวิเคราะห์ รู้ สภาพปัญหา ประเมินจุดเสี่ยงและ จัดลำดับความสำคัญของ จุดเสี่ยงที่ต้องควบคุมในระบบ ประปา (ปริมาณน้ำที่จะผลิต/	15	

ขั้นตอนที่	กระบวนการ	ผลการประเมิน	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
			คุณภาพน้ำดิบ/คุณภาพน้ำจ่ายต้นทาง/คุณภาพน้ำปลายท่อหรือหน้ามาตรบ้านผู้ใช้น้ำ/ปริมาณคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำประปา ปลายท่อ ฯลฯ) (5 คะแนน) โดยมี การประเมินระบบประปาตามแบบ ประเมินคุณภาพระบบประปา หมู่บ้านของกรมทรัพยากรน้ำและ นํามาวิเคราะห์ในโปรแกรม หรือ ตามแบบประเมินที่กรมอนามัย แนะนำ 2. มีผังโครงสร้างบุคลากรที่ดูแล ระบบประปา โดยระบุรายละเอียด บุคคล (ภาพถ่าย) ชื่อ-สกุล ช่อง ทางการติดต่อที่เป็นปัจจุบัน (เบอร์ โทรศัพท์) (5 คะแนน) 3. มีแผนพัฒนาปรับปรุงระบบประปา การเฝ้าระวังและแผนสนับสนุนที่ เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาบุคลากร วิชาการ (5 คะแนน)		
4	การพัฒนาศักยภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ ประปา และอาสาสมัคร, แกนนำในการเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปา	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1. มีแผนงาน/โครงการอบรมผู้ดูแล ระบบประปา หรือสนับสนุนให้ บุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตร เกี่ยวข้องกับระบบประปา (3 คะแนน) 2. มีแผนงบประมาณโครงการอบรม อาสาสมัครแกนนำในการเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปาด้วยชุดทดสอบ ภาศสนาม (2 คะแนน) 3. มีการอบรมผู้ดูแลระบบประปา อย่างน้อย 1 ครั้ง หรือผู้ดูแลระบบ ประปาได้รับการอบรมอย่างน้อย 1 คน จากหน่วยงานที่จัดหลักสูตร ผู้ดูแลระบบประปาหรือหลักสูตร อื่นที่ใกล้เคียงหรือผ่านการอบรม จากระบบ MOOC ANAMAI หลักสูตรการจัดการคุณภาพ น้ำประปาสำหรับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กรณีมีประสบการณ์ การดูแลระบบประปามากกว่า 1 ปี ให้พิจารณาการ Refresh ความรู้	15	

ขั้นตอนที่	กระบวนการ	ผลการประเมิน	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
			เทคนิคจากการอบรมหน้างานผลิต (On the job training) จากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค เป็นต้น (5 คะแนน) 4. มีการอบรมอาสาสมัคร,แกนนำในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาด้วยชุดทดสอบภาคสนามหรือผ่านการอบรมผ่านการอบรมจากระบบ MOOC ANAMAI หลักสูตรการตรวจสอบคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับภาคประชาชน (5 คะแนน)		
5	พัฒนา/ปรับปรุงระบบประปา	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1. มีแผนการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและซ่อมบำรุงระบบผลิตประปา และรายงานการดำเนินการตามแผนฯและกำหนดเวลา (5 คะแนน) 2. มีผลการตรวจสอบระบบตามมาตรฐานคุณภาพงาน (10 คะแนน)	15	
ระยะติดตามผลการดำเนินงาน					
6	การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1. มีสรุปผลการเฝ้าระวังฯ ด้วยชุดทดสอบ อ.31/ อ.11 ทุกเดือน (5 คะแนน) 2. มีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ.2563 (21 parameter) ทางห้องปฏิบัติการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (5 คะแนน) 3. มีรายงานสรุปข้อมูลสถานการณ์เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา (5 คะแนน) 4. มีแผนการสื่อสารความเสี่ยง/ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ได้แก่ รายงานคุณภาพน้ำประปาและมีการเผยแพร่รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำประปาผ่านช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ข้อมูล	20	

ขั้นตอนที่	กระบวนการ	ผลการประเมิน	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
			ข่าวสารและผลงานของอปท.ตามแบบประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) ด้านที่ 5 ธรรมาภิบาล (5 คะแนน)		
7	สรุปผลการดำเนินงาน	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	1. รายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี โดยต้องมีความต่อเนื่องของผลการดำเนินงาน (5 คะแนน) 2. สถานการณ์คุณภาพน้ำประปาประจำปี (5 คะแนน)	10	
รวม				100	

➤ องค์ประกอบที่ 7 การวัดผลลัพธ์

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานที่เป็นจริงตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้”

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ระบบการผลิตน้ำประปาได้รับการดูแลบำรุงรักษา	1.1 สภาพโดยทั่วไปบริเวณระบบผลิตประปามีความสะอาดเรียบร้อย ไม่มีหมุยารก สารกรองที่ไม่ใช้แล้ว หรือเศษสิ่งอื่นใดที่ไม่เกี่ยวกับระบบประปาอยู่ในบริเวณระบบประปา	20	
	1.2 ระบบผลิตประปาสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และมีแผนสำรองการผลิตน้ำประปา กรณีฉุกเฉิน (เช่น การสำรองหรือจัดหาน้ำจากหน่วยผลิตอื่นกรณีภัยแล้ง ฯลฯ) หมายเหตุ : กรณีมีประปามากกว่า 1 แห่งให้คิดคะแนนแต่ละแห่งและนำมาหาค่าเฉลี่ยตัวอย่างอปท. ก.มีระบบประปาในความรับผิดชอบ 5 ระบบผลการตรวจสอบตามข้อที่ 1 สภาพทั่วไปไม่สะอาด 1 ระบบ = 20+20+20+20+0/5 ระบบ คะแนนเฉลี่ย =16 คะแนน	20	
2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา	2.1 ผลการตรวจพบ Residual Chlorine จากจากระบบผลิตประปา 1) ดันท่อต้องเหมาะสมทุกวันหรือทุกสัปดาห์ (ไม่ต่ำกว่า 0.5 และไม่เกิน 2.2 mg/L) (10 คะแนน) 2) ปลายท่อบ้านผู้ใช้น้ำหรือจุดเฝ้าระวังที่หน่วยผลิตประปา กำหนด (0.2 - 0.5 mg/L) (5 คะแนน)	15	
	2.2 มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้กรมอนามัย พ.ศ.2563 (21 parameter) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จากห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานหรือผ่านการรับรอง ISO 17025 ต้นท่อ - ครอบคลุมระบบ (5 คะแนน) - ไม่ครอบคลุมระบบแต่มีมากกว่า 1 ระบบขึ้นไป (3 คะแนน) - ไม่ครอบคลุมระบบแต่มี 1 ระบบ (1 คะแนน)	15	

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	ปลายท่อ - ครอบคลุมระบบ (5 คะแนน) - ไม่ครอบคลุมระบบแต่มากกว่า 1 ระบบขึ้นไป (3 คะแนน) - ไม่ครอบคลุมระบบแต่มี 1 ระบบ (1 คะแนน) 2.3 จำนวนประปาที่ดูแลทุกแห่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปามีได้กรมอนามัย พ.ศ.2563 (21 parameter) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (5 คะแนน)		
3. ผลการตรวจสอบคุณภาพ	น้ำประปาต้นท่อและปลายท่อตามข้อที่ 2 นำมาวิเคราะห์จัดกลุ่มตามระบบประปาที่คุณภาพน้ำผ่านตามเกณฑ์ฯ โดยกำหนดสัดส่วนในการให้คะแนนดังนี้ 3.1 ต้นท่อ (10 คะแนน) - ผ่านเกณฑ์ < 30 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 5 คะแนน - ผ่านเกณฑ์ 30-50 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 7 คะแนน - ผ่านเกณฑ์ > 50 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 10 คะแนน 3.2 ปลายท่อ (10 คะแนน) - ผ่านเกณฑ์ < 30 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 5 คะแนน - ผ่านเกณฑ์ 30-50 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 7 คะแนน - ผ่านเกณฑ์ > 50 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 10 คะแนน 3.3 อปท. ได้รับการรับรองน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด 3C อย่างน้อย 1 แห่ง (10 คะแนน) หมายเหตุ : ผลการเฝ้าระวัง Residual Chlorine ด้วยอุปกรณ์การตรวจสอบหน้างานทั้งต้นท่อและปลายท่อโดยต้องมีการบันทึกผล ค่าตรวจวัดได้ขณะนั้น พร้อมภาพถ่ายดำเนินงาน กรณีมีประปามากกว่า 1 แห่งให้คิดคะแนนแต่ละแห่งและนำมาหาค่าเฉลี่ย เช่น อปท. ก. มีระบบผลิตน้ำประปา 3 แห่ง ผลคุณภาพน้ำ 6 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์ฯ 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 66 เข้าเกณฑ์ข้อ 3.3 ได้คะแนนด้านคุณภาพน้ำ 30 คะแนน เป็นต้น	30	
	รวม	100	

สรุปผลการประเมิน

หัวข้อการประเมิน	ร้อยละคะแนนที่ได้
องค์ประกอบที่ 1 – 5 คะแนน LPA รวม 5 ด้าน (จึงงบประมาณก่อนหน้า)	
องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ*	
องค์ประกอบที่ 7 การวัดผลลัพธ์*	
รวมคะแนนองค์ประกอบที่ 6 และ 7	
สรุปผลการประเมิน :	

เกณฑ์การผ่านการรับรอง

LPA ต่ำกว่า 60	คะแนนรวม EHA ต่ำกว่า 60	ไม่ผ่านเกณฑ์
LPA ร้อยละ 60 ขึ้นไป	คะแนนรวม EHA ร้อยละ 60-69	ผ่านเกณฑ์พื้นฐาน
LPA ร้อยละ 60 ขึ้นไป	คะแนนรวม EHA ร้อยละ 70-79	ผ่านเกณฑ์ดี
LPA ร้อยละ 80 ขึ้นไป	คะแนนรวม EHA ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์ดีมาก (เกียรติบัตร)

หมายเหตุ * โดยคะแนนแต่ละองค์ประกอบ (องค์ประกอบ 6 กับองค์ประกอบ 7) ต้องมากกว่า 60 คะแนน